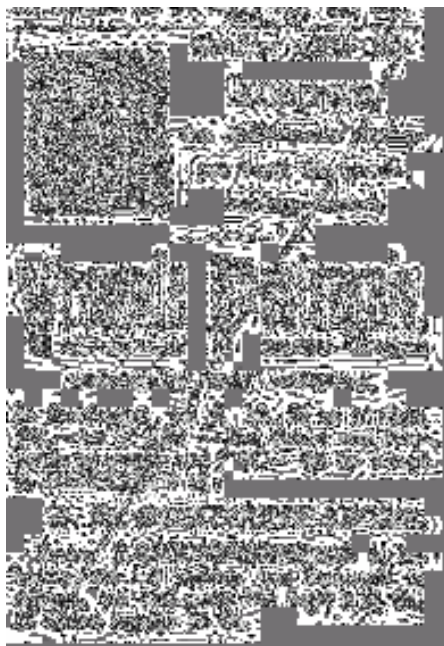

Tussen vliegendoders en breipatronen

Zoekt en gij zult vinden. Het is een mooie waarheid, maar in archieven geldt zij niet. Bij toeval vond ik voor u de oudste postzegelwinkel van Purmerend.

Voor een boek over de geschiedenis van Purmerend, dat eind van dit jaar moet verschijnen, was ik weer eens ons onvolprezen Waterlands Archief ingedoken. Ik was op zoek naar gegevens over Jan Schuitemaker. Hij was als uitgever en boekhandelaar in Purmerend actief en begon in november 1854, op verzoek van de burgemeester, met het *Algemeen Weekblad*, de eerste echte Purmerendse krant. (Zie *Veertig Poststukken*, nr. 33) Later werd de krant herdoopt tot *Purmerender Courant* en weer later tot *Schuitemakers Purmerender Courant*. Op de clubveilingen van de PPRC duiken regelmatig briefkaarten op die afkomstig zijn uit het archief van de krant.

In het Waterlands Archief zijn verschillende Waterlandse kranten met behulp van microfiches te lezen, maar je kunt ze ook op de computer doorzoeken. Tik een trefwoord in en je doet de meest verrassende vondsten. Zoekend op “Schuitemaker” vond ik deze advertentie (1894):

In Purmerend kennen we natuurlijk allemaal de postzegelwinkels van Wim Tegelaar en van Rob en Ria Wolf. Ik kan me ook nog een soort Pipowagentje herinneren dat vroeger (alleen op koopavonden?) bij de Miro stond (nu Albert Heyn), maar een postzegelwinkel in de Marktstad in de jaren negentig van de negentiende eeuw? De mooiste treffers zijn toevaltreffers.

J.D. Schuitemaker was de zoon van de oprichter van de krant. Zodra hij daar de leeftijd voor had, stond hij zijn vader bij en geleidelijkaan zou hij de krant

overnemen. De firma Schuitemaker opereerde vanuit Weerwal D93, nu nr. 12, de oude zeepziederij De Zwaan. Het pand heeft de Purmerendse sloopwoede overleefd en is nog steeds te bewonderen op de Weerwal, met een zwaan in de gevel en Neptunus (?) hoog in de daklijst.

Hier was het kantoor van de krant ondergebracht, de uitgeverij en de boekhandel. Hier had Jan Dirk Schuitemaker de eerste postzegelwinkel van Purmerend. Zijn vrouw verkocht in dezelfde boekwinkel handwerkspullen. Er waren ook allerlei soorten papier verkrijgbaar: van "vliegendoorders" tot visitekaartjes. En dus ook postzegels. Hij drukte zo af en toe een stukje in de krant af over nieuw verschenen zegels en gaf met dit soort advertenties bekendheid aan zijn activiteiten:

De advertenties bestrijken de periode 1894-1897. J.D. Schuitemaker jr. overleed in 1896 en liet toen de krant na aan zijn minderjarige zoon Dick. De familieruzie die zich daarna ontspon over het recht op de uitgave van de krant is terug te vinden in *Veertig Poststukken* en verder niet zo interessant voor ons verhaal. Dat we verder geen advertenties meer aantreffen voor de postzegelhandel,

wijst erop dat deze na de dood van de eigenaar ter ziele is gegaan.

John Dehé